

รายงานการวิจัย

การพัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เทพธาโรถ้ำเลเขากอบ

The Development of Thumley Teptaro Wood Handicraft group

จัดทำโดย

นางสาววิสุทธิณี ธานีรัตน์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรง

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555

กุมภาพันธ์ 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาของกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เท้าธาโรถ้าเลเซากอบ ตำบลเซากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเริ่มตั้งแต่การวางระบบพื้นฐาน ความเข้าใจตามนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ การพัฒนา กลุ่ม กระบวนการดำเนินงาน การผลิต การบริหารการผลิต การควบคุมคุณภาพสินค้า การบริหารจัดการ การตลาด การประชาสัมพันธ์ และเพื่อศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จและการพัฒนาของกลุ่มในทุกๆ ด้านของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เท้าธาโรถ้าเลเซากอบ รวมทั้งเพื่อศึกษาถึงนโยบายของรัฐที่มีผลต่อหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยศึกษาปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลงาน (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ 1) ประธานและรองประธาน 2) สมาชิกกลุ่มผลิต 12 คน ซึ่งเลือกตัวอย่างโดยวิธีเจาะจงเลือกสมาชิกที่เป็น Key Informants ประกอบด้วย สมาชิกแผนกประชาสัมพันธ์ 2 คน การตลาด 3 คน ควบคุมการผลิต 3 คน แผนกการเงิน 1 คน และอื่นๆ 2 คน 3) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเซากอบ อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

ผลการศึกษา

1. กระบวนการก่อเกิดกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เท้าธาโรถ้าเลเซากอบ เกิดจากแกนนำ กลุ่มที่เป็นอาจารย์ต้องการรักษาภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นตำบลเซากอบได้ดำเนินการรวบรวมคนที่มีความสนใจและความสามารถในด้านต่างๆ จัดตั้งกลุ่มกันขึ้น ซึ่งสมาชิกเป็นคนในชุมชนทั้งหมด ทั้งนี้สมาชิกในกลุ่มต่างมองเห็นถึงประโยชน์ของกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน จากจำนวนสมาชิกเริ่มต้นในปี 2543 จำนวน 25 คน มีการแบ่งหน้าที่ต่างๆ ตามความรู้และความชำนาญที่แต่ละคนมีอยู่ การรวมกลุ่มเป็นไปตามความสมัครใจ มีเป้าหมายของความสามัคคี และการสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว มีการร่วมระดมความคิด ร่วมจัดตั้ง และร่วมให้การสนับสนุนทั้งทางด้าน กำลังกายและกำลังทรัพย์ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้าน ปัจจัยต่างๆ ทำให้กลุ่มสามารถจัดตั้งและดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ความรู้ความชำนาญของกลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เท้าธาโรถ้าเลเซากอบ ด้วย ประสบการณ์ตลอด 12 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่เปิดกิจการ ทำให้เป็นเครื่องการันตีถึงความสามารถของกลุ่ม ได้เป็นอย่างดี ซึ่งกลุ่มสามารถสร้างชื่อเสียงทั้งทางด้านรูปแบบ และคุณภาพ เห็นจากการพัฒนา รูปแบบของผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และจำนวนการสั่งซื้อที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และนอกจากนั้น ได้มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในครอบครัวและคนใกล้ชิด ทำให้เกิดภูมิปัญญาชาวบ้านขึ้นแก่ชาวตำบล เซากอบ

3. กระบวนการพัฒนา กลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เทพธาโรถ้าเลเซากอบ เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2543 และจากความเข้มแข็งของกลุ่ม ทำให้มีคนในชุมชนได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพเพิ่มขึ้นอีกด้วย และจากการที่กลุ่มได้มีการพัฒนาการพัฒนามากขึ้น นอกจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแล้ว การที่กลุ่มได้มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน การศึกษาดูงานที่ชุมชนและหน่วยงานราชการจัดให้ ทำให้เป็นการเพิ่มทักษะในด้านความรู้ การเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วม ส่งผลให้สามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับนั้นๆ ให้กับผู้มาศึกษาดูงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลเซากอบ จัดขึ้นด้วย

4. ผลการดำเนินงานของกลุ่ม การได้พัฒนาการผลิตงานหัตถกรรมไม้เทพธาโรมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของไม้เทพธาโรในตำบลเซากอบ มีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาตามความต้องการของตลาด ทำให้สามารถช่องทางในการจัดจำหน่ายได้ทั้งภายในจังหวัดตรัง ต่างจังหวัด และต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น และประเทศในกลุ่มยุโรป เป็นต้น

5. ผลลัพธ์จากการพัฒนา กลุ่มผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้เทพธาโรถ้าเลเซากอบ มีการสร้างเครือข่ายทั้งภายใน และภายนอกกลุ่ม ก่อให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายในชุมชน ก่อให้เกิดการพึ่งพาภายในชุมชนที่มีผู้นำเป็นผู้ผลักดันและเชื่อมโยงให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน และการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกชุมชน การได้มีการสาธิตกิจกรรมกลุ่มให้กับผู้มาศึกษาดูงานในชุมชน ทำให้มีการติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้สมาชิกมีความภูมิใจในกลุ่มและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่ม

6. ผลกระทบจากการพัฒนา กลุ่ม เป็นการกระจายรายได้จากภายนอกชุมชนเข้าสู่ชุมชนตำบลเซากอบ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ลูกค้าส่วนใหญ่มักจะอยู่นอกชุมชน ทำให้รายได้ที่ได้รับนำมาสร้างเสริมความเป็นอยู่ของกลุ่มดีขึ้น มีการออมและสรรหาสิ่งอำนวยความสะดวกทำให้สมาชิกไม่มีการย้ายถิ่น รวมทั้งกลุ่มมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านการผลิต การจำหน่าย มีการประสานและสัมพันธ์กันทั้งภายในกลุ่มและกลุ่มอื่นๆ ภายในตำบลเดียวกัน และต่างอำเภอที่ผลิตงานหัตถกรรมไม้เทพธาโรเช่นเดียวกัน ทำให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่เป็นไปในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงความยั่งยืนของกลุ่มตลอดระยะเวลา 12 ปีที่ผ่านมาได้เป็นอย่างดี